

[MDMA \(ekstaasi\)](#)

[Mitä se on?](#)

MDMA on vaihtelevasti sekä stimulantteihin että psykedeeleihin luokiteltu päihde.

MDMA on täysin synteettistä ainetta eikä sitä esiinny luonnossa. Puhdas MDMA on kidemäistä, vaaleaa jauhetta. Se kuitenkin nautitaan useimmiten suun kautta otettavien ekstaasitablettien muodossa. Ekstaasitablettien MDMA-pitoisuudet vaihtelevat suuresti.

MDMA on Suomessa luokiteltu erittäin vaaralliseksi huumausaineeksi. Sen käyttö, osto, myynti ja hallussapito on kiellettyä. Ekstaasi on kannabiksen jälkeen yksi suosituimpia huumausaineita Suomessa. Sitä on kokeillut noin kaksi prosenttia suomalaisista. Sen käyttö on 2010 luvulla jonkin verran lisääntynyt.

[Miten se vaikuttaa?](#)

MDMA vaikuttaa aivoissa lisäten serotoniini- ja dopamiinivälittäjäaineiden toimintaa. MDMA:n vaikutus alkaa noin 30-60 minuutin kuluessa aineen nauttimisesta ja kestää annoksesta riippuen noin 5-6 tuntia.

MDMA:n vaikutukset voivat vaihdella paljon sen mukaan, kuka ainetta käyttää, kuinka paljon ja minkälaisessa ympäristössä. Ekstaasitablettien kohdalla on huomioitava, että vaikutukset riippuvat siitä, mitä tabletit sisältävät. Uutistietojen mukaan Suomessa vuosina 2013-2016 takavarikoiduista ekstaasitableteista osa ei sisältänyt lainkaan MDMA:ta.

MDMA:n haluttuja vaikutuksia ovat yhteyden tunne toisiin ihmisiin, lisääntynyt empatiakyky ja sosiaalisuus. MDMA parantaa keskittymiskykyä ja saa käyttäjän tuntemaan olonsa energiseksi. Näköaistimuksissa voi tapahtua lieviä muutoksia. MDMA:lla on useita fyysisiä haittavaikutuksia. Niihin voi kuulua muun muassa suun kuivumista, leukojen jäykistymistä, lihaskrampeja ja vaikeuksia säädellä kehon lämpötilaa. Ekstaasin käyttöön on liitetty myös kohonnut ahdistuksen ja paniikkikohtauksen riski. Negatiiviset sivuvaikutukset ovat naisilla hieman yleisempiä kuin miehillä ja niiden todennäköisyys lisääntyy annoskoon kasvaessa.

[Käytön riskit?](#)

Lämpöhalvaus on MDMA:n ja ekstaasin käyttöön liittyvistä riskeistä keskeisin. MDMA nostaa kehon lämpötilaa ja verenpainetta. Yhdistettynä fyysiseen rasitukseen, kuten tanssimiseen, voi varomattomasta käytöstä seurata nestehukka ja kehon vaarallinen ylikuumentuminen.

Ekstaasi on yhdistetty Euroopassa useisiin äkillisiin kuolemantapauksiin. Kuolemat ovat johtuneet

vaihtelevasti joko MDMA:sta tai jostain muusta ekstaasitablettien sisältämästä ainesosasta. Jatkeaineista erityisen vaarallisena pidetään PMMA-yhdistettä, jota on löytynyt myös Suomessa myytävistä ekstaasitableteista.

Toistuva ja pitkäaikainen MDMA:n käyttö voi vaurioittaa aivoja. MDMA voi johtaa muistin ja oppimiskyvyn heikentymiseen. Se voi myös tehdä käyttäjästä impulsiivisemmän, eli alentaa harkintakykyä ja kykyä ennakoita seurauksia.

MDMA ei yleensä aiheuta riippuvuutta. Käytön lopettamista kuitenkin seuraa tavallisesti väsymyksen, masennuksen ja ahdistuksen tunteita. Näin tapahtuu yleensä jo yksittäisen käyttökerran jälkeen, mikä on seurausta MDMA:n vaikutuksesta aivojen välittäjäaineisiin.

MDMA:n vaikutukset sikiöön ovat vielä epäselviä. Varmuuden vuoksi käyttöä on kuitenkin syytä välttää.

Miten riskejä voi vähentää?

Paras keino välttää MDMA:n käyttöön liittyviä riskejä, on olla käyttämättä päihdettä. Niiden, jotka ainetta käyttävät, tulisi sitä kokeilla aluksi vain hyvin pieniä määriä: vaikutukset voivat olla hyvin yksilöllisiä ja arvaamattomia.

Kehon ylikuumenemisriskiin voi vaikuttaa välttämällä fyysistä rasitusta. Jos rasitusta kuitenkin tapahtuu, on kehoa viilennettävä säännöllisin väliajoin. Myös riittävästä (mutta kuitenkin kohtuullisesta) veden juomisesta on muistettava huolehtia. Sydän- ja verisuonisairauksista kärsivien henkilöiden tulee välttää MDMA:n käyttöä sen kiihdyttävien vaikutusten vuoksi. MDMA:n neurotoksisia eli hermostolle haitallisia vaikutuksia voi pyrkiä välttämään käyttämällä ainetta mahdollisimman harvoin.

Sekakäyttö ja ekstaasitablettien epäpuhtaus lisäävät riskien todennäköisyyttä. Sekakäyttöä tulee välttää. Muiden stimulanttien (amfetamiini, kokaiini) yhdistäminen MDMA:n tai ekstaasin käyttöön voi aiheuttaa serotoniinisyndroomana tunnetun myrkytystilan. Stimulanttien käyttö myös lisää paniikkikohtausten todennäköisyyttä.

Lähteet

Betzler, Felix; Viohl, Leonard; Romanczuk-Seiferth, Nina & Foxe, John (2017): "Decision-making in chronic ecstasy users: a systematic review." *European Journal of Neuroscience*, vol. 45:1, 34–44.

Brunt, Tibor M.; Nagy, Constanze; Bücheli, Alexander; Martins, Daniel; Ugarte, Miren; Beduwe, Céline & Vilamala, Mireia Ventura (2015): "Drug testing in Europe: monitoring results of Trans European Drug Information (TEDI) project". *Drug Testing and Analysis*, vol. 9:2, 188–198, DOI: 10.1002/dta.1954.

Buckley, Nicholas A. (2012): "Methylenedioxyamfetamiini (Ecstasy, MDMA)". Teoksessa "Medical Toxicology of Drug Abuse. Synthesized Chemicals and Psychoactive Plants" (Barceloux, Donald G.). John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey.

EMCDDA (2016): "Recent changes in Europe's MDMA/ecstasy market". EMCDDA:n (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction) raportti, Lisbon.

[Huumausainelaki \(373/2008\)](#). Finlex verkkosivut.

Julien, Robert M.; Advokat, Claire D. & Comaty, Joseph E. (2011): "A Primer of Drug Action. A Comprehensive Guide to the Actions, Uses and Side Effects of Psychoactive drugs". 12. painos, Worth Publishers, New York.

Karjalainen, Karoliina; Savonen, Jenni & Hakkarainen, Pekka (2016): "[Suomalaisten huumeiden käyttö ja huumeaseneet – Huumeaiheiset väestökyselyt Suomessa 1992-2014](#)". Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki.

[Korkeimman oikeuden päätös KKO:2005:56](#). Finlex verkkosivut.

MacDonald, Ewen; Korpi, Esa R & Airaksinen, Mauno (2014): "Amfetamiinin kaltaiset laittomat piristeen". Teoksessa "Lääketieteellinen farmakologia ja toksikologia" (toim. Pelkonen, Olavi & Ruskoaho, Heikki). 4. Painos, Duodecim, Helsinki.

MTV 19.02.2017: "[Huumeiden käyttö on arpapeliä – bilehuumetta haluavat voivat saada aivan muita myrkkyjä](#)".

THL (2016): "[Päihdetilastollinen vuosikirja 2016. Alkoholi ja huumeet](#)". Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki.

[Valtioneuvoston asetus huumausaineina pidettävistä aineista, valmisteista ja kasveista \(543/2008\)](#). Finlex verkkosivut.

Vizeli, Patrick & Liechti, Matthias E. (2017): "Safety pharmacology of acute MDMA administration in healthy subjects". Journal of Psychopharmacology, vol. 31:5, 576–588.

Source URL: <https://nuortenlinkki.fi/tietopiste/pikatieto/mdma-ekstaasi>